

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 22. februára 2018*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Európskej únii – Smernica 2003/87/ES – Článok 10a – Rozhodnutie 2011/278/EÚ – Prechodné pravidlá týkajúce sa harmonizovaného bezodplatného pridelovania emisných kvót – Obdobie 2013 – 2020 – Žiadosť o pridelenie – Nesprávne údaje – Oprava – Prekluzívna lehota“

Vo veci C-572/16,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Verwaltungsgericht Berlín (Správny súd Berlín, Nemecko) z 3. novembra 2016 a doručený Súdnemu dvoru 14. novembra 2016, ktorý súvisí s konaním:

INEOS Köln GmbH

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predsedníčka prvej komory R. Silva de Lapuerta, sudcovia C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev a E. Regan (spravodajca),

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: R. Šereš, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. septembra 2017,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- INEOS Köln GmbH, v zastúpení: S. Altenschmidt a A. Sitzler, Rechtsanwälte,
- Umweltbundesamt, v zastúpení: I. Budde, splnomocnená zástupkyňa,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: A. C. Becker a C. Zadra, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 23. novembra 2017,

* Jazyk konania: nemčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 10a smernice 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 257, 2003, s. 32; Mim. vyd. 15/007, s. 631), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/29/ES z 23. apríla 2009 (Ú. v. EÚ L 140, 2009, s. 63) (ďalej len „smernica 2003/87“), ako aj rozhodnutia Komisie 2011/278/EÚ z 27. apríla 2011, ktorým sa ustanovujú prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného pridelovania emisných kvót podľa článku 10a smernice 2003/87, platné v celej Únii (Ú. v. EÚ L 130, 2011, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou INEOS Köln GmbH (ďalej len „INEOS“) a Bundesrepublik Deutschland (Spolková republika Nemecko), ktorú zastupuje Umweltbundesamt (Spolkový úrad pre životné prostredie, Nemecko), a týka sa zamietnutia návrhu uvedenej spoločnosti na opravu jej žiadosti o bezodplatné pridelenie emisných kvót skleníkových plynov na tretie obchodované obdobie 2013 – 2020 (ďalej len „emisné kvóty“).

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2003/87

- 3 Článok 1 smernice 2003/87, nazvaný „Predmet“, uvádza:

„Táto smernica zriaďuje systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve (ďalej len ‚systém spoločenstva‘) na podporu znižovania emisií skleníkových plynov finančne a ekonomicky výhodným spôsobom.

...“

- 4 Článok 10a tejto smernice, nazvaný „Prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného pridelovania platné v celom Spoločenstve“, stanovuje:

„1. Do 31. decembra 2010 Komisia prijme plne harmonizované vykonávacie opatrenia pre celé Spoločenstvo na pridelovanie kvót...

...

2. Pri určovaní zásad pre stanovenie referenčných úrovní *ex ante* v konkrétnych odvetviach alebo pododvetviach je východiskovým bodom priemerný výkon, ktorý v danom odvetví alebo pododvetví dosiahol 10 % najúčinnejších zariadení v Spoločenstve v rokoch 2007 – 2008. ...

...

5. Maximálne ročné množstvo kvót, ktoré je základom na výpočet kvót pre zariadenia, na ktoré sa nevzťahuje odsek 3 a ktoré nie sú novými účastníkmi, nesmie prekročiť súčet:

- a) ročného celkového množstva pre celé Spoločenstvo, ktoré sa určilo podľa článku 9, vynásobeného podielom emisií zo zariadení, na ktoré sa nevzťahuje odsek 3, v rámci celkových priemerných overených emisií za obdobie rokov 2005 až 2007 zo zariadení, na ktoré sa vzťahuje schéma Spoločenstva v období rokov 2008 až 2012, a
- b) celkových priemerných ročných overených emisií zo zariadení v období rokov 2005 až 2007, ktoré sú zahrnuté do schémy Spoločenstva až od roku 2013 a nevzťahuje sa na ne odsek 3, upravených o lineárny koeficient uvedený v článku 9.

V prípade potreby sa uplatňuje jednotný medziodvetvový korekčný faktor.

...“

- 5 Podľa článku 11 uvedenej smernice s názvom „Vnútroštátne vykonávacie opatrenia“:

„1. Každý členský štát do 30. septembra 2011 uverejní a predloží Komisii zoznam zariadení na svojom území, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, ako aj každé bezodplatné pridelenie kvót každému zariadeniu na svojom území vypočítané podľa pravidiel uvedených v článku 10a ods. 1 a článku 10c.

2. Príslušné orgány každoročne do 28. februára určia množstvo kvót, ktoré sa majú v danom roku prideliť, vypočítané podľa článkov 10, 10a a 10c.

...“

Rozhodnutie 2011/278

- 6 Odôvodnenie 15 rozhodnutia 2011/278 znie takto:

„Členské štáty by mali zabezpečiť, aby údaje získavané od prevádzkovateľov a používané na účely pridelovania kvót boli úplné, konzistentné a vyjadrovali najvyššiu dosiahnutelnú presnosť. V snahe zabezpečiť, aby bezodplatné pridelovanie emisných kvót vychádzalo z dôkladných a spoľahlivých údajov, by mali byť overené nezávislým overovateľom. Na uľahčenie harmonizovaného a jednotného uplatňovania pravidiel pridelovania kvót by sa v tomto rozhodnutí mali ustanoviť osobitné minimálne požiadavky na získavanie a overovanie údajov.“

- 7 Článok 7 tohto rozhodnutia, nazvaný „Získavanie základných údajov“, uvádza:

„1. Za každé existujúce zariadenie oprávnené na bezodplatné pridelovanie emisných kvót podľa článku 10a smernice [2003/87] vrátane zariadení, ktoré sa prevádzkujú len príležitostne, najmä zariadení, ktoré sa držia ako rezervné alebo pohotovostné, a zariadení prevádzkovaných sezónne, členské štáty za všetky roky obdobia od 1. januára 2005 do 31. decembra 2008, alebo podľa potreby od 1. januára 2009 do 31. decembra 2010, počas ktorých sa zariadenie prevádzkovalo, získavajú od prevádzkovateľa všetky príslušné informácie a údaje týkajúce sa každého parametra uvedeného v prílohe IV.

...

7. Členské štáty vyžadujú, aby prevádzkovatelia predkladali úplné a jednotné údaje a aby zabezpečili, aby medzi podzariadeniami neexistovalo prekrytie ani dvojité započítanie. Členské štáty predovšetkým zabezpečia, aby prevádzkovatelia uplatňovali povinnú starostlivosť a v záujme zabezpečenia primeranej istoty o integrite údajov predkladali údaje, ktoré zabezpečujú najvyššiu dosiahnuteľnú presnosť.

Na tento účel členské štáty zabezpečia, aby každý prevádzkovateľ predložil aj metodickú správu, ktorá obsahuje najmä opis zariadenia, uplatnenú metodiku zostavovania, rôzne zdroje údajov, kroky výpočtu a tam, kde to prichádza do úvahy, prijaté predpoklady a metodiku použitia na priradovanie emisí k príslušným podzariadeniam v súlade s odsekom 6. Členské štáty môžu nariadiť prevádzkovateľovi, aby preukázal presnosť a úplnosť poskytnutých údajov.

8. Ak údaje chýbajú, členské štáty vyžadujú, aby prevádzkovateľ riadne zdôvodnil chýbajúce údaje.

Členské štáty vyžadujú, aby prevádzkovateľ pred overením alebo najneskôr počas overovania overovateľom nahradil všetky chýbajúce údaje konzervatívnymi odhadmi založenými najmä na osvedčených postupoch odvetvia a najnovších vedeckých a technických poznatkoch.

...“

8 Článok 8 uvedeného rozhodnutia, nazvaný „Overovanie“, stanovuje:

„1. V procese získavania údajov podľa článku 7 členské štáty akceptujú len údaje, ktoré boli overovateľom overené ako vyhovujúce. Proces overovania je spojený s metodickou správou a nahlásenými parametrami uvedenými v článku 7 a v prílohe IV. Overovanie sa zameriava na spoľahlivosť, dôveryhodnosť a presnosť údajov poskytnutých prevádzkovateľom a končí verifikačným stanoviskom, v ktorom sa s primeranou istotou stanoví, či predložené údaje neobsahujú podstatne skreslené údaje.

...

4. Členské štáty nepridelia emisné kvóty bezodplatne zariadeniu, ak údaje týkajúce sa tohto zariadenia neboli overené ako vyhovujúce.

...“

9 V článku 10 rozhodnutia 2011/278, nazvanom „Pridelovanie kvót na úrovni zariadení“, sa uvádza:

„1. Členské štáty na základe údajov získaných v súlade s článkom 7 vypočítajú za každý rok množstvo emisných kvót bezodplatne pridelených od roku 2013 každému existujúcemu zariadeniu na ich území v súlade s odsekmi 2 až 8.

2. Na účel tohto výpočtu členské štáty najprv určia predbežné ročné množstvo bezodplatne pridelených emisných kvót samostatne pre každé podzariadenie...

...

9. Konečné celkové ročné množstvo emisných kvót bezodplatne pridelených na každé existujúce zariadenie okrem zariadení, na ktoré sa vzťahuje článok 10a ods. 3 smernice [2003/87], je predbežné celkové ročné množstvo emisných kvót bezodplatne pridelených na každé zariadenie, určené v súlade s odsekom 7, vynásobené medziodvetvovým korekčným faktorom určeným v súlade s článkom 15 ods. 3.“

10 Článok 11 tohto rozhodnutia s názvom „Pridelovanie kvót v súvislosti s parným krakovaním“ stanovuje osobitnú metódu odchyľujúcu sa od metódy opísanej v článku 10 ods. 2 uvedeného rozhodnutia, na výpočet predbežného ročného množstva emisných kvót bezodplatne pridelených na podzariadenie spojené s referenčným produktom v súvislosti s výrobou chemických látok vysokej hodnoty.

11 Podľa článku 15 uvedeného rozhodnutia, nazvaného „Vnútroštátne vykonávacie opatrenia“:

„1. V súlade s článkom 11 ods. 1 smernice [2003/87] členské štáty predložia Komisii do 30. septembra 2011 zoznam zariadení, ktoré patria do pôsobnosti smernice [2003/87] na ich území...

2. Zoznam podľa odseku 1 obsahuje za každé existujúce zariadenie najmä:

...

3. Komisia po doručení zoznamu uvedeného v odseku 1 tohto článku posúdi zahrnutie každého zariadenia do zoznamu a súvisiace predbežné celkové ročné množstvá bezodplatne pridelených emisných kvót.

Po oznámení predbežných celkových ročných množstiev emisných kvót bezodplatne pridelených počas obdobia od roku 2013 do roku 2020 všetkými členskými štátmi Komisia stanoví jednotný medziodvetvový korekčný faktor uvedený v článku 10a ods. 5 smernice [2003/87]. Tento sa určí porovnaním súčtu predbežných celkových ročných množstiev emisných kvót bezodplatne pridelených zariadeniam, ktoré nie sú výrobcami elektrickej energie, v každom roku počas obdobia od roku 2013 do roku 2020... s ročným množstvom kvót, ktoré je vypočítané v súlade s článkom 10a ods. 5 smernice [2003/87] pre zariadenia, ktoré nie sú výrobcami elektrickej energie ani novými účastníkmi...

4. Ak Komisia nezamietne zápis zariadenia do tohto zoznamu, vrátane zodpovedajúcich predbežných celkových ročných množstiev emisných kvót bezodplatne pridelených na toto zariadenie, príslušný členský štát prikočí k určeniu konečného ročného množstva emisných kvót bezodplatne pridelených na každý rok počas obdobia od roku 2013 do roku 2020 v súlade s článkom 10 ods. 9 tohto rozhodnutia.

...“

12 Podľa prílohy IV rozhodnutia 2011/278 s názvom „Parametre získavania základných údajov za existujúce zariadenia“ majú členské štáty na účely získavania základných údajov uvedeného v článku 7 ods. 1 tohto rozhodnutia požadovať, aby prevádzkovateľ predložil na úrovni zariadenia a podzariadenia za všetky kalendárne roky základného obdobia (2005 – 2008 alebo 2009 – 2010), najmä celkové emisie skleníkových plynov, ako aj emisie skleníkových plynov z palív a emisie skleníkových plynov z procesov.

Nemecké právo

13 § 9 ods. 1 až 4 Treibhausgas-Emissionshandelsgesetz (zákon o obchodovaní s emisnými kvótami skleníkových plynov) z 21. júla 2011 (BGBl. 2011 I, s. 1475, ďalej len „TEHG“), znie:

„1. Prevádzkovateľom zariadení budú bezodplatne pridelené emisné kvóty podľa zásad stanovených jednak v článku 10a... smernice 2003/87... v jej platnom znení a jednak v rozhodnutí 2011/278...

2. Predpokladom pridelenia je žiadosť podaná na príslušnom orgáne. Žiadosť o bezodplatné pridelenie emisných kvót treba podať v rámci lehoty, ktorú príslušný orgán oznámi aspoň tri mesiace pred jej uplynutím v *Bundesanzeiger* [Spolkový vestník]. Lehota sa oznámi najskôr po nadobudnutí účinnosti nariadenia o pravidlách pridelenia podľa § 10. V prípade oneskorenej žiadosti nevzniká nárok na

bezodplatné pridelenie. K žiadosti treba priložiť podklady potrebné na účely jej preskúmania. Pokiaľ nariadenie uvedené v § 10 nestanovuje inak, overovateľ podľa § 21 overí údaje uvedené v žiadosti o pridelenie.

3. Príslušný orgán vypočíta predbežné množstvo pridelených kvót, zverejní zoznam všetkých zariadení, na ktoré sa vzťahuje tento zákon, a predbežného množstva pridelených kvót v *Bundesanzeiger*, pričom zoznam nahlási Európskej komisii. Pri výpočte predbežného množstva pridelených kvót sa zohľadnia iba tie údaje prevádzkovateľa, ktorých správnosť je dostatočne preukázaná. ...

4. Príslušný orgán pred začiatkom obchodovaného obdobia rozhodne o bezodplatnom pridelení emisných kvót pre zariadenia prevádzkovateľov, ktorí v rámci lehoty oznámenej podľa odseku 2 druhej vety podali žiadosť. ...“

- 14 § 5 Verordnung über die Zuteilung von Treibhausgas-Emissionsberechtigungen in der Handelsperiode 2013 bis 2020 (nariadenie o pridelení emisných kvót skleníkových plynov na obchodované obdobie 2013 – 2020) z 26. septembra 2011 (BGBl. 2011 I, s. 1921), nazvaný „Získavanie základných údajov“, vo svojom odseku 1 stanovuje, že prevádzkovateľ zariadenia je povinný k žiadosti o bezodplatné pridelenie kvót pre existujúce zariadenia pripojiť informácie o zariadení, ako aj informácie o každom prvku pridelenia.
- 15 Zverejnením povinných právnych oznámení v nemeckom elektronickom vestníku (elektronischer *Bundesanzeiger*, eBAnz AT118 2011 B1) 20. októbra 2011, Deutsche Emissionshandelsstelle [Nemecký úrad pre obchodovanie s emisnými kvótami, (ďalej len „DEHSt“)] stanovil koniec lehoty uvedenej v § 9 ods. 2 TEHG na 23. január 2012.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 16 INEOS prevádzkuje zariadenie, ktoré slúži na výrobu chemických výrobkov prostredníctvom parného krakovania nafty pri vysokej teplote. Od 1. januára 2008 sa naň vzťahuje povinnosť obchodovať s emisnými kvótami.
- 17 INEOS požiadala 23. januára 2012 DEHSt v požadovanej lehote o bezodplatné pridelenie emisných kvót pre toto zariadenie podľa § 9 ods. 1 TEHG pre obdobie 2013 – 2020 na základe referenčného obdobia 2005 – 2008. Lehota na podanie takýchto žiadostí mala totiž v súlade s odsekom 2 uvedeného paragrafu uplynúť v ten istý deň. Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že uvedenú žiadosť overil nezávislý overovateľ. Obsahovala najmä ročné predbežné množstvo emisných kvót, ktoré sa majú prideliť, ktoré podľa výpočtov vykonaných spoločnosťou INEOS podľa osobitnej metódy výpočtu stanovenej v článku 11 rozhodnutia 2011/278 pre parné krakovanie, predstavovalo 574 635 emisných kvót.
- 18 DEHSt rozhodnutím zo 17. februára 2014 pridelil spoločnosti INEOS v súvislosti s emisiami *dotknutého* zariadenia celkovo 3 867 032 kvót pre toto obchodované obdobie a konštatoval, že pridelenie vychádzalo z údajov, ktoré INEOS uviedla vo svojej žiadosti o pridelenie (ďalej len „sporné rozhodnutie“).
- 19 Dňa 11. marca 2014 podala INEOS na DEHSt námietku proti spornému rozhodnutiu, pričom tvrdila, že v prípade výpočtu priamych emisií pre roky 2006 a 2007 mala DEHSt zohľadniť určité doplňujúce údaje.
- 20 DEHSt túto *námietku* 3. septembra 2015 zamietol najmä z dôvodu, že nové údaje nebolo možné na účely bezodplatného pridelenia emisných kvót zohľadniť, keďže INEOS ich predložila až v apríli 2015 v rámci správnej žaloby, teda viac ako tri roky potom, ako 23. januára 2012 uplynula lehota na

podanie žiadosti o pridelenie. DEHSt uviedol, že jednak § 9 ods. 2 TEHG stanovuje prekluzívnu lehotu, a takisto že vnútroštátny postup úzko nadväzuje na postup pridelenia stanovený právom Únie, čo bráni akejkolvek zmene údajov uvedených v tejto žiadosti.

- 21 INEOS podala 29. septembra 2015 na Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd Berlín, Nemecko) *proti* tomuto zamietavému rozhodnutiu žalobu, pričom najmä tvrdila, že omylom neposkytla určité údaje týkajúce sa jej priamych emisií za roky 2006 a 2007 a nesprávne predpokladala, že DEHSt ich už má k dispozícii, aj keď dotknuté zariadenie podliehalo systému obchodovania s emisnými kvótami až od 1. januára 2008. Podľa spoločnosti INEOS ju mal DEHSt vyzvať, aby doplnila alebo opravila údaje predložené na základe žiadosti o pridelenie.
- 22 Keďže podľa *vnútroštátneho* súdu právo Únie neobsahuje výslovne ustanovenia týkajúce sa právnych účinkov, ktoré je potrebné spájať s údajmi, ktoré prevádzkovateľ poskytne po uplynutí lehoty stanovenej vnútroštátnym právom na účely podania žiadosti o pridelenie, je potrebné objasniť otázku, či je § 9 ods. 2 TEHG, podľa ktorého neexistuje nárok na bezodplatné pridelenie v prípade oneskoreného podania žiadosti, zlučiteľný s ustanoveniami smernice 2003/87 a rozhodnutia 2011/278.
- 23 Za týchto *podmienok* Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd Berlín) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Odporuje ustanoveniam článku 10a smernice [2003/87], ako aj ustanoveniam rozhodnutia Komisie [2011/278] právna úprava členského štátu, ktorá pre obchodované obdobie rokov 2013 – 2020 stanovuje hmotnoprávnu prekluzívnu lehotu pre žiadosti o bezodplatné pridelenie emisných kvót existujúcim zariadeniam, ktoré neboli podané včas, a pritom vylučuje možnosť opravy chýb alebo doplnenia (neúplných) údajov v žiadosti o pridelenie, ktoré boli zistené až po uplynutí lehoty stanovenej v právnej úprave členského štátu?“

O prejudiciálnej otázke

- 24 Vnútroštátny súd sa svojou otázkou pýta, či sa majú článok 10a smernice 2003/87 a rozhodnutie 2011/278 vykladať v tom zmysle, že bránia takému vnútroštátnemu ustanoveniu, akým je ustanovenie v konaní vo veci samej, ktoré stanovuje na podanie žiadosti o *bezodplatné* pridelenie emisných kvót pre obdobie 2013 – 2020 prekluzívnu lehotu, po ktorej uplynutí nemá žiadateľ nijakú možnosť svoju žiadosť opraviť alebo doplniť.
- 25 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že táto otázka sa kladie v spore, v ktorom *prevádzkovateľ* zariadenia, na ktoré sa vzťahuje systém obchodovania s emisnými kvótami od 1. januára 2008, v prejednávanom prípade INEOS, omylom neposkytol vo svojej žiadosti o bezodplatné pridelenie emisných kvót určité referenčné údaje, ktoré sa týkajú priamych emisií takéhoto zariadenia v rokoch 2006 a 2007. Je nesporné, že bez tohto pochybenia by tento prevádzkovateľ získal viac bezodplatných emisných kvót.
- 26 Na úvod treba pripomenúť, že cieľom smernice 2003/87 je vytvorenie systému obchodovania s *kvótami* na emisie skleníkového plynu, ktorý smeruje k zníženiu emisií týchto skleníkových plynov do atmosféry na úroveň, ktorá zabráni nebezpečnému antropogénnemu zasahovaniu do klimatického systému a ktorého konečným cieľom je ochrana životného prostredia (pozri najmä rozsudok z 8. marca 2017, ArcelorMittal Rodange et Schifflange, C-321/15, EU:C:2017:179, bod 24).
- 27 Tento systém vychádza z ekonomickej logiky, ktorá sa snaží podnietiť každého účastníka systému *vypúšťať* nižšie množstvo skleníkových plynov ako kvóty, ktoré mu boli pôvodne pridelené, aby mohol postúpiť nadbytok inému účastníkovi, ktorý vyprodukoval vyššie množstvo emisií ako udelené kvóty (pozri najmä rozsudok z 8. marca 2017, ArcelorMittal Rodange et Schifflange, C-321/15, EU:C:2017:179, bod 22).

- 28 Smernica 2003/87 má za cieľ znížiť do roku 2020 ekonomicky výhodným spôsobom celkové množstvo emisií skleníkových plynov produkovaných v Európskej únii aspoň o 20 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 (rozsudok z 8. septembra 2016, E.ON Kraftwerke, C-461/15, EU:C:2016:648, bod 23).
- 29 Na tento účel článok 10a smernice 2003/87 stanovuje, pokiaľ ide o zariadenia patriace do určitých odvetví, bezodplatné pridelovanie emisných kvót skleníkových plynov, ktorých množstvo sa bude v období 2013 – 2020 postupne znižovať s cieľom dosiahnuť úplné ukončenie bezodplatného pridelovania kvót v roku 2027 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. septembra 2016, E.ON Kraftwerke, C-461/15, EU:C:2016:648, bod 24, ako aj z 26. októbra 2016, Yara Suomi a i., C-506/14, EU:C:2016:799, bod 46).
- 30 Podľa článku 10a ods. 1 smernice 2003/87 Komisia vypracovala rozhodnutím 2011/278 harmonizované pravidlá Únie pre toto bezodplatné pridelovanie emisných kvót. Tieto harmonizované pravidlá konkretizujú základnú požiadavku spočívajúcu v minimalizovaní narušení hospodárskej súťaže na vnútornom trhu (rozsudok z 22. júna 2016, DK Recycling und Roheisen/Komisia, C-540/14 P, EU:C:2016:469, bod 53).
- 31 Podľa spoločnosti INEOS tak normotvorca Únie uskutočnil úplnú harmonizáciu všetkých, aj procesných aspektov podávania žiadostí o bezodplatné pridelenie kvót, takže členské štáty nemajú v tejto súvislosti nijakú voľnú úvahu. Zo znenia relevantných ustanovení rozhodnutia 2011/278, konkrétne z jeho článkov 7, 8 a 10, ako aj z jeho štruktúry a z cieľa, ktorý sleduje, totiž vyplýva, že členské štáty majú povinnosť uistiť sa, že referenčné údaje získané od prevádzkovateľov sú úplné, presné a jednotné. Toto rozhodnutie naproti tomu nestanovuje, že by tieto povinnosti členských štátov mohli byť obmedzené lehotami alebo že by členské štáty mohli sami stanoviť vlastné prekluzívne lehoty.
- 32 V tejto súvislosti treba uviesť, že postup, ktorý zaviedol normotvorca Únie pre bezodplatné pridelovanie emisných kvót v období 2013 – 2020, zahŕňal v podstate tri samostatné etapy.
- 33 Najprv v priebehu prvej etapy mali členské štáty v súlade s článkom 7 rozhodnutia 2011/278 vyzbierať od prevádzkovateľov pre každé existujúce zariadenie spĺňajúce podmienky takéhoto pridelenia všetky potrebné informácie a údaje za všetky roky, v zásade v období rokov 2005 – 2008, počas ktorých bolo zariadenie činné, pokiaľ ide o každý z parametrov, ktoré umožňujú určiť výšku tohto pridelenia a ktoré sú stanovené v prílohe IV tohto rozhodnutia (rozsudok z 8. septembra 2016, E.ON Kraftwerke, C-461/15, EU:C:2016:648, bod 25).
- 34 Podľa článku 8 ods. 1 rozhodnutia 2011/278 boli členské štáty povinné na tento účel akceptovať len údaje, ktoré boli overovateľom overené ako vyhovujúce, pričom overovateľ mal overiť ich spoľahlivosť, dôveryhodnosť a presnosť, aby mohol vydať verifikačné stanovisko, v ktorom sa s primeranou istotou stanoví, či predložené údaje neobsahujú podstatne skreslené údaje.
- 35 Na základe takto zozbieraných informácií musia členské štáty podľa článku 10 rozhodnutia 2011/278 vypočítať pre každý rok predbežný počet emisných kvót pridelených bezodplatne od roku 2013 každému z existujúcich zariadení nachádzajúcich sa na ich území (rozsudok z 8. septembra 2016, E.ON Kraftwerke, C-461/15, EU:C:2016:648, body 26 a 34).
- 36 Na konci tejto prvej etapy mal každý členský štát povinnosť podľa článku 11 ods. 1 smernice 2003/87 a článku 15 ods. 1 a 2 rozhodnutia 2011/278 uverejniť a predložiť Komisii do 30. septembra 2011 zoznam zariadení a podzariadení existujúcich na jeho území, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, pričom pre každé z nich mal uviesť predbežnú výšku tohto pridelenia na celé obdobie 2013 – 2020.
- 37 Následne v priebehu druhej etapy mala Komisia od okamihu doručenia tohto zoznamu, ak celkové predbežné ročné množstvo vypočítané členskými štátmi v podstate presahovalo hornú hranicu stanovenú pre priemysel, zodpovedajúcu maximálnemu ročnému množstvu kvót, uvedenému

v článku 10a ods. 5 smernice 2003/87, vykonať proporcionálne zníženie tohto predbežného množstva, vypočítaného členskými štátmi uplatnením „medziodvetvového korekčného faktora“ stanoveného v tomto ustanovení, ktorý zodpovedá pomeru medzi uvedeným predbežným množstvom a touto hornou hranicou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. apríla 2016, Borealis Polyolefine a i., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 a C-391/14 až C-393/14, EÚ:C:2016:311, body 62 a 63).

- 38 Nakoniec v rámci tretej etapy mali členské štáty podľa článku 15 ods. 4 a 5 rozhodnutia 2011/278 *určiť* celkové ročné množstvo emisných kvót, pridelených bezodplatne na každý rok v období rokov 2013 – 2020, pričom mali vynásobiť podľa článku 10 ods. 9 tohto rozhodnutia predbežné celkové ročné množstvo emisných kvót pridelených bezodplatne týmto medziodvetvovým korekčným faktorom. Podľa článku 11 ods. 2 smernice 2003/87 sú členské štáty povinné najneskôr do 28. februára daného roka určiť množstvo kvót, ktoré sa majú v danom roku prideliť.
- 39 V predmetnom prípade sa, ako už vyplýva z bodu 25 tohto rozsudku, prekluzívna lehota stanovená v § 9 ods. 2 TEHG, o ktorú ide v spore vo veci samej, týka prvej etapy tohto postupu, v priebehu ktorej boli prevádzkovatelia najmä povinní podľa článku 7 rozhodnutia 2011/278 poskytnúť príslušným vnútroštátnym orgánom referenčné údaje vymenované v prílohe IV tohto rozhodnutia, týkajúce sa obdobia rokov 2005 – 2008, pre každé z dotknutých zariadení.
- 40 Treba však konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdí INEOS, normotvorca Únie vôbec nevykonala vyčerpávajúcu harmonizáciu tejto etapy postupu. Hoci totiž smernica 2003/87 a rozhodnutie 2011/278 vykonali určitú harmonizáciu, ani táto smernica, ani toto rozhodnutie nestanovili lehotu, v ktorej by bol prevádzkovateľ povinný podať svoju žiadosť o *pridelenie*, a ani lehotu, v ktorej by tento prevádzkovateľ mohol prípadne opraviť alebo doplniť údaje poskytnuté na podporu tejto žiadosti.
- 41 V tejto súvislosti treba poznamenať, že článok 7 ods. 8 rozhodnutia 2011/278 stanovuje, že ak *chýbajú* údaje, členské štáty sú povinné vyžadovať od prevádzkovateľa, aby odôvodnil akýkoľvek „nedostatok“ a nahradil „čiastočne disponibilné údaje“ konzervatívnymi odhadmi, ale bez toho, aby bol začatý postup, ktorý by umožnil opraviť alebo doplniť poskytnuté údaje. Rovnako, aj keď článok 8 tohto rozhodnutia zakazuje členským štátom prijať údaje, ktoré neboli overovateľom overené ako vyhovujúce, toto ustanovenie nestanovuje lehotu alebo postup opravy, pokiaľ ide o údaje, ktoré vyhovujúce nie sú.
- 42 Za týchto podmienok v prípade neexistencie pravidiel stanovených právnou úpravou Únie *týkajúcich* sa procesných náležitostí pre podanie a skúmanie žiadosti o bezodplatné pridelenie emisných kvót, prináleží podľa ustálenej judikatúry vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu, aby na základe zásady procesnej autonómie také pravidlá zaviedol, avšak pod podmienkou, že nesmú byť menej priaznivé než pravidlá, ktoré upravujú obdobné situácie podliehajúce vnútroštátnemu právu (zásada ekvivalencie), a že nesmú prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré priznáva právny poriadok Únie (zásada efektivity) (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 20. októbra 2016, Danqua, C-429/15, EÚ:C:2016:789, bod 29).
- 43 Pokiaľ ide o zásadu ekvivalencie, z nijakého spisového dokumentu predloženého Súdnu dvoru nevyplýva, a ani v rámci tohto konania nikto netvrdil, že prekluzívna lehota, o ktorú ide vo *veci* samej, by bola v rozpore s touto zásadou. V každom prípade rozhodnutie v tejto súvislosti prináleží vnútroštátnemu súdu, tak ako to správne uviedla Komisia.
- 44 Pokiaľ ide o zásadu efektivity, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry sa musí každý prípad, keď vzniká otázka, či vnútroštátne procesné ustanovenie znemožňuje, alebo *príliš* sťažuje uplatňovanie práva Únie, preskúmať s prihliadnutím na postavenie tohto ustanovenia v rámci celého konania, na jeho priebeh a osobitosti pred rôznymi vnútroštátnymi súdmi. Z tohto hľadiska treba v prípade potreby vziať do úvahy najmä ochranu práva na obranu, zásadu právnej istoty a riadny priebeh konania (pozri najmä rozsudok z 20. októbra 2016, Danqua, C-429/15, EÚ:C:2016:789, bod 42).

- 45 Pokiaľ ide konkrétnejšie o prekluzívne lehoty, Súdny dvor rozhodol, že vo vnútroštátnych právnych úpravách, ktoré patria do pôsobnosti práva Únie, sú to práve členské štáty, ktoré *majú* určiť lehoty, najmä vzhľadom na význam rozhodnutí, ktoré sa majú prijať, pre dotknuté osoby, na komplexnosť postupov a právnych predpisov, ktoré sa majú uplatniť, počet osôb, ktoré môžu byť dotknuté, a ďalšie verejné a súkromné záujmy, na ktoré treba prihliadnuť (pozri najmä rozsudok z 20. októbra 2016, Danqua, C-429/15, EU:C:2016:789, bod 44).
- 46 V tejto súvislosti z judikatúry vyplýva, že určenie prekluzívnych lehôt je v zásade v súlade s požiadavkou efektivity, keďže predstavuje uplatnenie základnej zásady právnej istoty, ktorá chráni zároveň dotknutú osobu, aj správny orgán. Takéto lehoty totiž nie sú v zásade takej povahy, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv, ktoré priznáva právny poriadok Únie (pozri najmä rozsudok z 21. decembra 2016, TDC, C-327/15, EU:C:2016:974, bod 98).
- 47 Z toho vyplýva, že v záujme právnej istoty je stanovenie primeraných lehôt, pri nedodržaní ktorých dôjde k preklúzii, zlučiteľné s právom Únie (rozsudok z 29. októbra 2015, BBVA, C-8/14, EU:C:2015:731, bod 28).
- 48 V predmetnom prípade z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že dátum uplynutia lehoty na podanie žiadostí o bezodplatné pridelenie emisných kvót, stanovený v § 9 ods. 2 TEHG, bol stanovený na 23. januára 2012. Ako vyplýva z bodu 15 tohto rozsudku, je nesporné, že tento dátum bol predmetom úradného uverejnenia 20. októbra 2011. Okrem toho z písomných pripomienok predložených Súdnemu dvoru nemeckou vládou, voči ktorým v tejto súvislosti neboli vznesené žiadne námietky, vyplýva, že dátum uplynutia tejto lehoty bol takisto v ten istý deň oznámený prevádzkovateľom emailom, ktorý im bol zaslaný, a rovnako bol oznámený prostredníctvom tlačového komuniké.
- 49 Z toho vyplýva, že vo veci samej prekluzívna lehota stanovená pre prevádzkovateľov na podanie žiadostí o bezodplatné pridelenie emisných kvót na základe článku 10a *smernice* 2003/87 a príslušných ustanovení rozhodnutia 2011/278 na obdobie rokov 2013 – 2020 bola trochu dlhšia ako tri mesiace.
- 50 Preto treba určiť, či takáto lehota bola takej povahy, že by znemožnila v praxi, alebo nadmerne *sťažila* to, aby mohol taký prevádzkovateľ, akým je INEOS vo veci samej, vykonať právo, ktoré mu poskytuje právo Únie.
- 51 V tejto súvislosti treba konštatovať, že hoci článok 10a smernice 2003/87 a rozhodnutie 2011/278 poskytujú niektorým prevádzkovateľom, medzi ktorých patrí INEOS, právo na bezodplatné emisné kvóty na obdobie 2013 – 2020, tento prevádzkovateľ v predmetnom prípade netvrdil, že by táto lehota, mierne presahujúca tri mesiace, bola príliš krátka na podanie žiadosti o pridelenie s cieľom priznať takéto právo, pričom uvedený prevádzkovateľ navyše podal túto žiadosť v uvedenej lehote. Okrem toho, ako uviedol generálny advokát v bode 87 svojich návrhov, spis predložený Súdnemu dvoru neobsahuje žiadny prvok umožňujúci domnievať sa, že predmetná prekluzívna lehota by spôsobovala v praxi nemožnosť alebo nadmerné sťaženie výkonu tohto práva.
- 52 Na druhej strane z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že ako už bolo uvedené v bodoch 25 a 39 tohto rozsudku, tento prevádzkovateľ napáda nemožnosť doplniť túto žiadosť po uplynutí tejto lehoty s cieľom opravy chybných údajov, ktoré poskytol, pokiaľ ide o emisie svojich vlastných zariadení.
- 53 Treba však pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je prekluzívna lehota v zásade zlučiteľná so zásadou efektivity, a to napriek tomu, že jej uplynutie môže vzhľadom na jej *povahu* zabrániť dotknutým osobám, aby si úplne alebo čiastočne uplatnili svoje práva (pozri najmä rozsudky zo 16. mája 2000, Preston a i., C-78/98, EU:C:2000:247, bod 34; z 18. septembra 2003, Pflücke, C-125/01, EU:C:2003:477, bod 35, ako aj z 8. septembra 2011, Q-Beef a Bosschaert, C-89/10 a C-96/10, EU:C:2011:555, bod 36).

- 54 Preto samotná skutočnosť, že prekluzívna lehota, o ktorú ide vo veci samej, bráni samotnou svojou povahou žiadateľovi o bezodplatné pridelenie emisných kvót poskytnúť *dodatočné* údaje po uplynutí tejto lehoty, nemôže ako taká postačovať na preukázanie porušenia zásady efektivity.
- 55 Z toho vyplýva, že žiadny prvok v spise predloženom Súdnemu dvoru neumožňuje domnievať sa, že takáto prekluzívna lehota by bola takej povahy, že by spôsobila praktickú nemožnosť alebo nadmerné sťaženie pre podanie žiadosti o bezodplatné *pridelenie* emisných kvót, s cieľom výkonu práva získať bezodplatne emisné kvóty na základe článku 10a smernice 2003/87, ako aj rozhodnutia 2011/278.
- 56 INEOS však tvrdí, že z povinnosti prináležiacej členským štátom vychádzať pri výpočte týchto kvót z čo najpresnejších a čo najviac úplných referenčných údajov vyplýva, že vnútroštátne orgány sú s cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie práva Únie povinné odstrániť akúkoľvek procesnú náležitosť, akou je prekluzívna lehota vo veci samej, ktorá bráni opraviť nesprávne údaje.
- 57 V tejto súvislosti je pravda, ako Súdny dvor už zdôraznil, že členské štáty musia podľa článku 7 ods. 7 rozhodnutia 2011/278 v spojení s odôvodnením 15 uvedeného rozhodnutia konať tak, aby údaje zozbierané od prevádzkovateľov a použité na účely bezodplatného pridelenia emisných kvót, boli úplné a koherentné a mali čo najvyššiu možnú úroveň presnosti (rozsudok z 8. septembra 2016, E.ON Kraftwerke, C-461/15, EU:C:2016:648, body 27 a 37).
- 58 V tejto istej optike, ako už vyplýva z bodu 34 tohto rozsudku, článok 8 ods. 1 rozhodnutia 2011/278 stanovuje členským štátom povinnosť ubezpečiť sa, že overovateľ overil „spoľahlivosť, dôveryhodnosť a presnosť“ týchto údajov s cieľom dospieť k *verifikačnému* stanovisku, v ktorom sa s „primeranou istotou“ stanoví, či predložené údaje neobsahujú podstatne skreslené údaje.
- 59 Takáto požiadavka presnosti prináleží členským štátom, ako vyplýva tak z týchto ustanovení, ako aj z odôvodnenia 15 rozhodnutia 2011/278, aby boli členské štáty schopné dosiahnuť cieľ zníženia emisií skleníkových plynov, ktorý je pripomenutý v bodoch 26 až 28 tohto rozsudku, harmonizovaným a koherentným uplatňovaním pravidiel prideľovania.
- 60 Ako však vyplýva najmä zo znenia samotného článku 7 ods. 7 a 8 rozhodnutia 2011/278, požiadavka presnosti, ktorá prináleží členským štátom, si vyžaduje spoluprácu *prevádzkovateľov*, a preto im ukladá takisto povinnosť dodržiavania rôznych povinností, medzi ktoré patrí najmä povinnosť oznamovať vyčerpávajúce, koherentné a čo najpresnejšie údaje, ako aj povinnosť preukazovať vyžadovanú obozretnosť.
- 61 Tieto povinnosti spolupráce, ukladané prevádzkovateľom, majú za cieľ, ako to poznamenávajú správne Spolkový úrad pre životné prostredie a nemecká vláda, jasne podnietiť prevádzkovateľov, keďže oni sú pri zdroji referenčných údajov potrebných na výpočet *bezodplatných* emisných kvót, aby preukázali požadovanú obozretnosť s cieľom zabezpečiť zozbieranie údajov, ktoré sú čo najpresnejšie, a to preto, aby členské štáty samotné mohli splniť svoje povinnosti podľa článkov 7 a 8 rozhodnutia 2011/278 a dosiahnuť tak cieľ zníženia emisií skleníkových plynov, sledovaný smernicou 2003/87.
- 62 Za týchto *podmienok*, ako generálny advokát uviedol v bodoch 93 a 94 svojich návrhov, treba konštatovať, že uvedená požiadavka presnosti je súčasťou spoločnej zodpovednosti prevádzkovateľov a členských štátov a že preto sa nemožno domnievať na rozdiel od toho, čo tvrdí INEOS, že by týmto prevádzkovateľom vyplývalo z rozhodnutia 2011/278 určité právo na presnosť údajov poskytnutých na účely výpočtu bezodplatných emisných kvót, ktoré by si mohli uplatňovať voči svojmu členskému štátu. Z toho vyplýva, že účinné uplatňovanie tohto rozhodnutia nemôže žiadnym spôsobom nútiť príslušné vnútroštátne orgány, aby odstránili určitú procesnú náležitosť, akou je prekluzívna lehota, o ktorú ide vo veci samej, aby sa umožnilo prevádzkovateľovi opraviť nesprávne údaje, ktoré sám v tejto lehote poskytol.

- 63 Z toho vyplýva, že žiadny prvok v spise predloženom Súdnu dvoru neumožňuje *domnievať sa*, že taká prekluzívna lehota, o akú ide vo veci samej, by porušovala zásadu efektivity.
- 64 Toto posúdenie platí o to viac za okolností, o aké ide vo veci samej, keď z prvkov predložených Súdnu dvoru nemeckou vládou, proti ktorým INEOS v tejto súvislosti nenamietala, vyplýva, že od októbra 2011 príslušné vnútroštátne orgány viackrát informovali dotknutých prevádzkovateľov, že pokiaľ ide o zariadenia, ktoré tak ako zariadenie INEOS vo veci samej podliehali systému obchodovania s emisnými kvótami až od 1. januára 2008, bolo potrebné dodatočné oznámenie relevantných údajov uvedených v § 5 nariadenia o pridelení emisných kvót skleníkových plynov na obchodované obdobie 2013 – 2020, keď si prevádzkovateľ zvolil referenčné obdobie 2005 – 2008.
- 65 Okrem toho treba poznamenať, že v predmetnom prípade by k oprave nesprávnych údajov na účely bezodplatného pridelenia emisných kvót, keby bola možná, došlo *nielen* po skončení prvej etapy, ale takisto po skončení tretej a poslednej etapy postupu, vyplývajúcej z oznámenia sporného rozhodnutia.
- 66 Takáto oneskorená oprava by však mohla narušiť zásadu právnej istoty, keďže by bolo riziko, že akékoľvek bezodplatné pridelenie emisných kvót bude donekonečna predbežné, vzhľadom na to, že prvá etapa postupu by sa stále mohla znovu otvoriť. Z toho by *vyplývalo* závažné narušenie riadneho priebehu postupu bezodplatného pridelenia emisných kvót.
- 67 Nakoniec, na rozdiel od toho, čo tvrdí INEOS, odlišný výklad nemožno vôbec vyvodiť ani z *rozsudku* z 28. apríla 2016, Borealis Polyolefine a i. (C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 a C-391/14 až C-393/14, EU:C:2016:311). V bode 97 tohto rozsudku Súdny dvor síce rozhodol, že prináleží Komisii požadovať od členských štátov, aby vykonali „potrebné opravy“ poskytnutých údajov o emisiách. Ako však vyplýva z bodov 94 a 95 tohto istého rozsudku, v týchto veciach bola chyba spôsobená tým, že Komisia zohľadnila údaje odovzdané členskými štátmi týkajúce sa emisií za obdobie neuvedené v článku 10a ods. 5 prvom pododseku písm. b) smernice 2003/87. Len z dôvodu závažnosti tejto chyby, ktorá ovplyvňovala podstatným spôsobom jednotný medziodvetvový korekčný faktor a *in fine* počet kvót, ktoré sa majú prideliť bezodplatne, nebránila zásada právnej istoty spochybneniu tohto faktora s účinkom *ex nunc* od okamihu vymedzeného v bode 111 uvedeného rozsudku.
- 68 Vzhľadom na vyššie uvedené treba odpovedať na položenú otázku tak, že článok 10a smernice 2003/87, ako aj rozhodnutie 2011/278 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia takému vnútroštátnemu ustanoveniu, akým je ustanovenie v konaní vo veci samej, ktoré stanovuje na podanie žiadosti o bezodplatné pridelenie emisných kvót pre obdobie 2013 – 2020 prekluzívnu lehotu, po ktorej uplynutí nemá žiadateľ nijakú možnosť svoju žiadosť opraviť alebo doplniť, keďže táto lehota nie je takej povahy, že by v praxi spôsobila nemožnosť alebo nadmerné sťaženie podania takejto žiadosti.

O trovách

- 69 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnu dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 10a smernice 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES, zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/29/ES z 23. apríla 2009, ako aj rozhodnutie Komisie 2011/278/EÚ z 27. apríla 2011, ktorým sa ustanovujú prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného pridelenia emisných

kvót podľa článku 10a smernice 2003/87, platné v celej Únii, sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia takému vnútroštátnemu ustanoveniu, akým je ustanovenie v konaní vo veci samej, ktoré stanovuje na podanie žiadosti o bezodplatné pridelenie emisných kvót pre obdobie 2013 – 2020 prekluzívnu lehotu, po ktorej uplynutí nemá žiadateľ nijakú možnosť svoju žiadosť opraviť alebo doplniť, keďže táto lehota nie je takej povahy, že by v praxi spôsobila nemožnosť alebo nadmerné sťaženie podania takejto žiadosti.

Podpisy